

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Decima. Variis similitudinibus, tam, ex sacris literis, quam ex humanis monumentis depromptis, Virginis Conceptionem immaculatissimam fuisse ostendimus, in eadem verba: Tota pulchra es, amica ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

onere: contulit inauditam pulchritudinem, ac venustatem, sed absque periculo, ut concupisceret, vel esset concupita: contulit scientiarum varietatem, nullis tamen erroribus expositam aut permixtam: contulit beneficium confirmationis in gratia, sed absque villo onere prolabendi in aliqua venialia, ut sacrum Concilium Tridentinum docet: contulit insignem fortitudinem aduersus carnales motus, & concupiscentiam, sed sine molesta illa pensione, ac fastidioso onere rebellionis partis sensitiuæ contra rationalem, ut quæ omni fomitis igne penitus careret. Ac tandem, si eodem genere philosophandi vtamur, conferens Deus beatæ Virgini beneficium creationis immortalis eius anime, illud certe contulit absque illa pensione, & vniuersali onere contrahendi re ipsa peccatum originale. Quæ omnia spiritu prophetico præuidens Regius Vates, in illa verba prorupit: *Posuit fines tuos pacem, & adipe frumenti satiat te: sane nihil aliud excogitari potest, esse adipem frumenti, quam selectiorem, ac puriorem farinam, & ab omni fursure purgatissimam: significat ergo Dauid, in eo beatissimam Virginem, reliquos omnes sanctos longo interuallo antecellere, quod illi in hac vita adipem frumenti minime receperunt, hoc est, celestium munerum farinam absque admixtis imperfectionum fursuribus, quas humana fragilitas secum fert: Beatissima autem Virgo frumenti adipe fuit satiata, diuina munera absque onere, & pensione alicuius imperfectionis in se suscipiens, ut sic digna esset Mater Dei. Cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.*

*Conc. Trid.
sess. 6. can.
22.*

Psalm. 147.

HOMILIA X.

Varijs similitudinibus, tam ex sacris literis, quam ex humanis monumentis depromptis, Virginis Conceptionem immaculatissimam fuisse ostendimus,

in eadem verba: Tota pulchra es amica mea; & macula non est in te. Cant. 4.

REYMENTVM propositum altius repetes, admirandam illam operum sex dierum creationem ad viuum immaculatam Virginis miram excellentiam exprime, ex eo mihi facile suadeo, quia præterquam ipsa apud Ecclesiast. ait: *Memoria mea in generatione sæculorum: certe sicut prima die creauit Deus coelum, & terram, quæ pariter ad fructus, quibus vtimur, producendos, concursum suum exhibuerunt; sic etiam creauit Ioachim, & Annam, qui maritali affectu ex diuina ordinatione coniuncti (ut docet D. Gregorius Nissenus) fructum benedictum B. Virginis in lucem ediderunt: quorum quidem nomina futuræ proles præcellentiam non obscure indicabant; nam Ioachim, eleuationem Dei, Anna vero gratiam significat: quasi dicerent: Deus gratia sua eorum prolem eleuabit. Eleuauit quidem adeo, ut ad dignitatis Matris Dei fastigium illam erigeret. In eo tamen inter alia Ioachim, & Anna valde celum, & terram excelluerunt, quod hæc fecunditate pollebant, cum fructus suos produxerunt; at Ioachim, & Anna infœcundi erant, & steriles: Erat enim, ut habetur, terra inanis, & vacua, & subdit: & tenebra erant super faciem abyssi. Erant quidem ob sterilitatem tenebræ afflictionis, & confusionis super faciem Ioachim, & Annæ; quia, ut dixit luuenalis.*

Ecc. 24.

Gen. 1.

*D. Greg.
Nissorat. de
B. Virg.*

Gen. 2.

Ibid.

Præterea tormentum ingens nubentibus heret. Inue. saty. 3.

In eo tamen perfimiles fuere cælo, & terræ, quod absque vlla libidine etiam licita (prout inter coniuges contigit) beatam Virginem generauerunt; ut tradit Galatin. lib. de Arcan. cath. veritatis, dum ait: illos conuenisse instar primorum parentum in statu innocentie, hoc est absque perturbatione rationis, & sine libidinis ardore, ac

*Galat. li. 7.
cap. 3.*

extra

Epipha. h. e.
re. 78.
Damas. lib.
4. cap. 15.
Genes. 1.

Ibid.

Ioan. 1.

Magist. sent.
& alij, in 2.
dist. 13.
Eccles. 24.

D. August.

extra omnem fecunditatem. Et D. Epiphanius, & Damasc. affirmant, generationem illam fuisse valde miraculosam, utpote, ex parentibus senili ætate prouectis.

Secunda die dixit Deus: *fiat lux*, per quam egregie B. Virgo adumbratur: tum quia; sicut ibi facit textus ait, Deus separauit lucem à caligine tenebrarum; & *dixit lucem à tenebris*; ita B. Virginem longè adeo separauit à peccatorum tenebris, ut caligine peccati originalis, qua omnes filii Adæ in puncto conceptionis suæ obsecrantur, ipsam nec per momentum inuolui permitteret, ut non immeritò de ea dicere liceat: *& tenebra eam non comprehenderunt*: tum quia, sicut ex luce formatus fuit sol, ut nò pauci Doctores docuerunt, cum Magistro sententiarum, ita sol iustitiæ Christus Dominus ex Virgine, tanquam ex splendidissima luce procreatus, ipsa dicente: *Ego feci, ut oriretur lumen indeficiens*. Videbatur certe cõuenientius prius produci solem, qui fons est totius luminis, deinde lucem; at, cum è contra factum fuerit in prima rerum creatione, id mysterio vacare minime potest. Ego sanè illud latere puto, quod in illa creatione adumbrabat creator recreatione, & reparationem eiusdem; vnde quia futurum erat, ut sol iustitiæ Christus ex matre nasceretur immaculata, ideo ad id delineandum, voluit Deus, ut sol ex luce splendidissima, quasi ex matre nasceretur: tum tandem, quia, sicut lux, etiam si per immunda loca transeat, nihil prorsus inquinatur; ita B. Virgo, etsi naturali propagatione per progenitores suos peccatorum maculis infectos transferret, ipsa tamen instar lucis, omnis inquinamenti expers semper fuit. Tandem quia D. August. super Gen. ad lit. lucem, quam tunc Deus creauit, describens, dixit: *Lux est simplex, summe multiplex, summe mobilis, penetrationis magna, minime resistentis, summe disparia generans, & concilians, summe conuertibilis, omnis naturalis motus principium, summe perfectibilis, summe iucunda, summe communicabilis*: vnde luce in corporibus ni-

hil est *utilius, nihil cõmunius, nihil pulchrius, nihil velocius, nihil subtilius, nihil impassibilis, nihilque virtuosius inuenitur*. Sanè mirabiles isthæc lucis proprietates inaudita, ac ineffabilia beatæ Virginis præconia nos edocent. Illa enim fuit summè simplex, ea columbina simplicitate, de qua Christus Dominus: *Estote simplices sicut columbe*: fuit multiplex in filiorum spiritualium procreatione, lob dicente: *multiplex erit semen tuum*, de quo semine multi intelligunt verba illa Genes: *Inimicitias ponam inter te, & mulierem, & semen tuum, ac semen illius*, hoc est, inter aduersarios Virginis, qui sunt semen Diaboli, & inter fideles, & obsequentes Mariæ seruos, qui sunt semen illius. Est etiam non solum multiplex, sed mobilis, ita ut ad solum nutū Dei in omni sua actione moueretur, vnde Sapi. 7 dixit: *Est enim in illa spiritus intelligentiæ, sanctus, vnicus, certus, suauis, multiplex, subtilis, discretus, mobilis, inconquistatus*: hæc ibi est etiam summæ penetrationis respectu electorum, quorum corda penetrans profundissimas in eis suæ deuotionis mittit radices, iuxta illud: *In Israël hereditare, & in electis meis mitte radices*: quod autem subdit: *& minime resistentis*, eximiam eius clementiam, ac maternum Virginis amorem significat, quæ instar piæ matris filiorum precibus ad eam confugientium nescit resistere: Ipsa item disparia conciliauit, dum Deum, & hominem generas distantissima extrema vnitate personæ cõiunxit, & inimicitias inter Deū, & genus humanū composuit.

Secunda die posuit firmamentum in medio aquarum superiorum, & inferiorum: non dissimiliter Deus, ut est auctor gratiæ, posuit beatam Virginem, tanquã cœlestis firmamentum, inter aquas superiores firmas, & immobiles, qui sunt Beati, & aquas labiles, ac fluxui, & mutabilitati obnoxias, eiusmodi sunt viatores: vnde sicut medium participat conditionem extremorum, ita beata Virgo cum Beatis fruebatur securitate diuinæ gratiæ, cum Viatoribus merendi virtute, & pote-

G

stare

state pollebat: cum Beatis exultatione, & amoris feruore flagrabat, cū Viatoribus, cordis cōpassionem exercebat: cum beatis clarius Moyse, & D. Paulo diuinam essentiam non semel vidit, cum Viatoribus vero in dies maiora fidei incrementa suscipiebat.

Genes. 1. Tertia die dixit Deus: *Congregentur aquae in locum vñ,* quarum congregationē vocauit: Maria: ad eundem modum B. Virgini diuinitus hoc nomen *MARIA*, impositum fuit, quia gratiarum fluenta in ea erant simul in vnum congreganda: vt enim dixit D. Hieronymus, *ceteris per partes, Maria autem tota se infudit gratiae plenitudo.*

Genes. 1. Quarta die produxit Deus solem, & lunam; illum *luminare maius*, hanc, *luminare minus*, appellauit; & merito; quia luna totam suam lucem à sole mutuat. Hoc etiam mirabile opus auctoris naturae praeterquam illud stupendum diuinæ incarnationis in vtero Mariae factum praesignificauit. Sol enim iustitiae, Verbum scilicet diuinum, & humanitas per lunam significata Spiritu sancto cooperante coniuncta fuere. Verbum diuinum est *luminare maius*, humanitas, *luminare minus*, quod ab ipso Verbo omnem suam lucem, ac splendorem accepit: praeter hoc inquam, *luminare illud maius*, & *luminare minus* Christus, & Mariam praenotarunt, haec enim velut luna à sole iustitiae Christo totam suam lucem mutuauit: in eo tamen valde dissimilis fuit lunæ (quod & Mariam excellentiam non parum commendat) quod illa non semel eclipsem patitur, ex interpositione terrae inter solem, & ipsam: Beata autem Virgo, in qua nullus terrestris affectus vnquam dominari permittus est, eclipsem nunquam agnouit.

Ibid. Quinta die fecit Deus volucres, & pisces: illa incredibili velocitate, hos tali conditione praeditos, vt vastissimi aquarum gurgites eos, suffocare nequeant. Non dissimiliter Deus beatam Virginem

condidit tam singulari velocitate praestantem, vt infestissimi etiam accipitres (Demones intelligo) in puncto conceptionis peccati originalis vnquibus illam dilaniare tentantes, non solum non comprehenderint, sed nec ad illam appropinquare potuerint. Altissimus namque tanto suae gratiae fauore eam praemunuit, vt inter medias propagationis humanae aquas, quibus omnes filii Adæ, cum primum concipiuntur, suffocantur, ipsa instar piscium suffocari non potuerit. Et sicut sexta die, *Ibid.* hominem, quem creauit, constituit dominum reliquorum omnium, sic certe beatam Virginem in Angelorum Dominam, & Coelorum Reginam, & vniuersi Imperatricem elegit, Ecclesia Catholica canente: *Aue Regina Coelorum, Aue Domina Angelorum.*

Septima, & postrema die requieuit Deus ab omni opere, quod pararat; ita factus homo in postrema mundi aetate in vtero Virginis requieuit, vt, & ipsa testatur: *Qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo.* Sanctus Iohannes Damascenus serm. de Assumptione non longe ab hoc laudationis genere discedens, Virginem vocauit *animationem caelum*; & merito, quia quemadmodum caelum incorruptibile est, & ideo non patitur peregrinam aliquam impressionem, sic Virgo nullam peccati infectionem passa est: erat namque caelum, ex quo sol iustitiae egressurus erat iuxta illud Pauli: *Secundus homo de caelo caelestis*, id est de Virgine caelesti, incontaminata, purissima, ac libera ab omni peregrina peccati impressione: vnde sicut in materia caeli priuatio caelestis formae nunquam exitit, ita in Mariam diuinæ gratiae priuatio, quae per culpam originalem inducitur, nunquam irrepit; cuius sanè non leue indicium esse arbitror, quod totam vitam absque leui etiam macula traduxerit, nullaque eius cogitatio, aut actio à rationis regula deflexerit. *Experientia docet, quod si rami sunt optimi, radicem*

Ecclesia in offic. diuino. Genes. 2.

Eccles. 24. D. Damasc.

1. Cor. 15.

radicem oportet optimam esse : sicut enim quando talpa , vel vermis radicem arboris corrodit , rami siccati solent , sic infecta radice per peccatum , non potest non aliquis ramus infectus nasci . Contra verò , si radix sancta est , & ramos sanctos esse oportet , quare cum rami sancti fuerint , etiam radix , & principium debuit esse in Virgine sanctum : Radix enim fuit ab instanti suæ conceptionis de terra sitienti , rore diuinæ gratiæ fecundata , atque adeo ab omni macula tunc præseruata ; alioquin filius Dei minime illam corporaliter postea inhabitaret . Etenim si Arminius (vt vnanimi consensu referunt Aristoteles , & Plinius de histor. animalium agentes) adeo mundus est , vt si in limine spelunçæ suæ lutum apponatur , canibus illum infectantibus , à venatoribus potius se capi patiat , quàm quod domum suam ingrediens illam inquinatam inueniat : vnde insigne illud Arminii Epitaphium in ore omnium versatur : *malo mori , quàm sudari* ; si animal , inquam , hoc rationis expertis munditiam ardentè adeo amat , quis auctorem munditiæ sibi persuadeat in ventrem illum fuisse ingressum , si spelunçæ portam , hoc est conceptionem , quæ velut vitæ humanæ porta est , peccati originalis luto sordatam præuidisset : Absit : Qui enim corpus eius virginitatis pudore integrum esse voluit , quia in illo per nouem menses habitare decreuerat , animam , in qua semper habitaturus erat , peccati corruptione deslorari permisisset arbitrabimur ? Absit : Huc etiam facit , quod Magist. sentent. acutè dixit in 2. distinct. 21. indignum fuisse , vt Diabolus apparet primis parentibus sub forma columbæ , cum postea sub ea Spiritus sanctus foret appariturus ; Si permitteretur , inquit , in columbæ specie venire , malisset , sed non erat dignum , vt spiritus malignus illam formam homini odiosam faceret , in qua Spiritus S. appariturus erat : Si ergo Spiritus sanctus minime sumptu-

rus carnem ex columba , noluit illà à spiritu immundo inhabitari , quia ipse decreuerat sub colubina forma mudo aliquando apparere , quomodo , quæso , quispiam credat , filium Dei ex Virgine carnè sumpturum , permisisset eam ab immundo spiritu peccato originali illà maculante , prius inhabitari ? Deinde , si indecens quidem esset corpus virginis alicuius denudati , quod adeo verum est , vt , cum ciuitatis cuiusdam virgines nescio quo futuro correptæ se occiderent , (vt refert Aulus Gell. lib. 15. noct. Att.) hoc remediū ad eas reprimendas gubernator adhibuit , vt quæ se occiderent , nudæ in plateis suspenderentur ; at ipsæ , quia honestissimæ erant , nuditatè sui pudoris exhorrescentes , à tanto futuro se coëcuerunt , & ab eo die , quo lex illa promulgata fuit , nulla deinceps mortem sibi intulit : Si ergo corpus cuiuscunq; virginis denudari , inhonestum est , quantò erit magis indecorum virginum Virginem , quæ Dei Genitrix futura erat , gratiæ vestè denudatam in suâ conceptionem mundum ingredi ? non sic , non sic , sed præclarissimæ gratiæ ornamenti induta , velut Reginā Angelorū , & Dei Matrè decebat , ingredi . Feruit Protogenem arte pingendi peritissimū imaginem quandam inter ceteras ab illo depictas primum tenentem locum ingenti pulchritudine præditā , miroq; ornatam artificio , septem annorū spatio depinxisset , & illis septem annis in cibo , & potu parsimoniam seruasse , vt ita ingenii eius aptius esset ad illam effingendā , feruntque eam viuus coloribus quater exornasse , ne temporum iniuria colorè , & splendorem amitteret ; adeoque ea cura , ac diligentia opus illud euasit insigne , vt eius causa rex Demetrius Rhodos Insulam oppugnare noluerit , quia si ingredi voluisset Insulam , ea parte necessario bellū erat incundum , in qua imago illa collocata erat : vnde maluit Ciuitatem illam inexpugnatam relinquere , quàm illud preciosum , ac eximium opus destruerè . Postea imago hæc in Romanorum

Aristot. &
Plin. & hist.
Animal.

Arminij
Epitaph.

Magist. sent.
2. dist. 21.

Aulus Gell.

Protog.

potestatem venit, & Pacis Templo consecrata est, quam videns insignis Apelles raptus in admirationem exclamavit dicens: *O eximium opus, mira res, summus labor, artificum maximum, sed deest illi gratia, quam si habuisset, proculdubio foret immortalis.* Gloriabatur Apelles, quod nescio quid gratiæ imaginibus tribueret, quod alii præstare non valebant; eximium certe opus Dei, imagog; omnium præstantissima fuit Virgo sanctissima, in qua depingenda non per septem annos, sed per quadraginta duas generationes ipse moratus est, eam effingens in Patriarchis, Regibus, & aliis eius maioribus, ac postea virtutum, ac donorum Spiritus sancti coloribus, eam illustrans. Hanc pulcherrimam imaginem Deus in die Conceptionis in theatrum mundi producit, ut ab omnibus inspicatur. Absit ergo, ut quisquam defectum aliquem ipsi attribuat, aut illi gratiam, vel vno tantum temporis momento defuisse asserat. Maxime cum artifex omnium peritissimus, laudet illam dicens: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te:* eamq; præ omnibus aliis tanti faciat, ut licet ceteræ omnes imagines obscurentur peccati litura, hanc tamen omnino incolumem esse voluerit. refert Plutarchus: Romanam quandam matronam à Zeuxi postulasse, ut sibi imaginem aliquam ex multis ab eo depictis donaret: ille optionem dedit, ut quam mallet, acciperet: at ipsa respondit, melius esse, ut ipse, qui pingendi arte peritior erat, illam eligeret; Zeuxi verò renuente, illa hoc vsa est artificio, ut exploraret quamnam illarum imaginum plaris ille æstimaret: vocavit quendam illius seruum; qui Zeuxi mendaciter diceret; omnes eius imagines igne repente suborto, accendi; detulit nuncium seruus, & confestim illo audito, exclamavit Zeuxis: *Seruate mihi Adonidem, seruate mihi Adonidem:* quibus verbis demonstravit, Adonidis imaginem maxime omnium ab illo estimari, cum eam saltè voluisset in eo incendio incolumem manere, etiã si aliq; igne absum-

rentur: sic etiã Deus optimus maximus, solam hanc Virginis imaginem, licet alias omnes incendio generali peccati originalis concremari permiserit, liberam, & incolumem esse esse voluit, quasi dicens: *Seruate mihi Mariam, sicut Zeuxis; seruate mihi Adonidem.* nec id sanè mirum videri debet. Nam si (teste eodem Plutarcho) noluit Cæsar Augustus Alexandriam sequari solo eò, quod ab Alexandro ædificata fuerat, quomodo Deus Virginem, quam fundavit ipse, iuxta illud: *Et ipse fundavit eam Altissimus,* à Dæmone oppugnari, ac destrui patere? Quòd, si etiam ipse Alexander Magnus (ut asserit idem Plutarchus) templum Dianæ Ephesinæ inter septem orbis miracula numeratum euertere noluit, quia erat templum dicatum Deæ Puritatis, cum tamen cetera templa euertisset; qui fieri poterat, ut templum Virginis, quæ Dea (si fas est poetico more loqui) puritatis est, ac sanctitatis, euerteretur per peccatum originale, aut in templo Dei sacrificium aliquod Dæmoni offerretur? posset enim, si Virginis templum aliquo peccato fuisset pollutum, gloriari quidem ipse in Virgine sibi oblatum fuisse sacrificium. Memoria dignum est illud, quod refertur: Machabæorum, fecisse ludas: *Cogitavit, ait sacer textus, de altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret, & incidit illis consilium bonum, ut destruerent illud, ne forte illis esset in opprobrium, quia contaminauerunt illud gentes, & demoliti sunt illud.* si ergo opprobrium erat iude offerri holocausta Deo in altari à gentibus polluto; quanto maius esset Domino, si altare Virginis ipsi consecratum, à Dæmone aliquando peccati originalis macula pollutum fuisset: Quod etiã alio eiusdè sacræ Scripturæ simili exëplo sic declaro: Nam si Deus ex auro Idoli, & fecerunt Israëlita, noluit fieri vasa ad templi honorem, ac splendorem, vel ad templi ministeria necessaria, non quia aurum Idoli optimum non esset, sed quia erat aurum Idoli; quanto minus ex Virgine, si Dæmonis per peccatum fuisset Idolum, voluisset.

Apelles.

Cant. 4.

Plutarch. in suis Apoph.

Psalm. 86.

Plutarch. de Alexand.

Macha. 4.

Deut. 7.

voluisset Deus vas preciosissimum fieri, ubi manna diuinitatis recondideretur? & si indecens est, vt ex linteo, quod in coquina ad abiectionem deseruit munia, sacra fierent corporalia ad Missæ sacrificium in illis offerendum; indecens etiam esset, ex Virgine, si Dæmoni deseruisset, corporalia sacra fieri, ubi Christus sacerdos summus offerret oblationem Patri, quare, cum ipse posset eam mundam eligere, nulla ratione immundam elegisse credam: potuisse autem quis negat? habebat enim Christus maiorem potentiam ad defendendam Virginem, quam Dæmon ad illam offendendam. quem admodum enim, si adamas inter duos magnetes poneretur, qui maiorem habet virtutem, & proximior esset, adamantem ad se traheret, sic in Virgine contigit, quæ in conceptione sua fuit velut adamas inter duos magnetes positus, Christum, scilicet, & Dæmonem: à Christo tamen, quia & magnes maioris virtutis, & quia erat Virgini proximior, iuxta illud: *De qua natus est Iesus*, vehementius attracta fuit: maiorem ergo vim habuit gratia Christi ad Virginem ad se alliciendam, quam peccatum ad illam inficiendam. Verum quia humana ruditas in eo semper hæret: qui fieri possit, vt, cum B. Virgo ex progenitoribus peccati labe infectis descendat, nullam ex eis infectionem participaret? his, quæ sequuntur, exemplis edoceri, & manuduci potest. Obseruauerunt non semel Nautæ, flumina quædam tam veloci, ac rapido impetu mare ipsum ingredi, vt amaritudinem maris nullam contrahentia, dulces aquas secum ferant: ad eundem modum diuina virtute factum est, vt pertransiens B. Virgo per falsum illud mare suorum progenitorum amaritudine peccati infectorum, nihil huiusmodi amaritudinis contraxerit. Tradit etiam Philosophus in Meteoris, si vas ex cera virginea confectum, & vndique clausum in profundum maris immittatur, aqua repleti dulcissima, longeque à se marina:

aquæ amaritudinem, aut falsedinem propulsare. Non dissimiliter vas virginicum Mariæ, vndique Diabolo clausum, in mare huius sæculi per naturalem propagationem immissum, omnem peccati amaritudinem longè à se repellens: dulci solum diuinæ gratiæ aqua repletum fuit; vt postea Angelus ei dixit: *Aue gratia plena*. Item, sicut (non paucis rerum naturalium Hystoriographis id attestantibus) salamandra in medio ignis posita non comburitur; ita Virgo sanctissima inter parentes peccati originalis igne adustus, posita, nec minima illius scintilla offenditur; & sicut herba, quam Græci vocant *Adyantum*, vt iidem naturales docent, quamuis in medio puteorum, nascatur, ac truncus & radices inter aquas sint, rami tamen illius nequiquam aquas contingunt puteorum aqua quantumcunque magis, ac magis crescente: ita, quamuis progenitorum Beatæ Virginis truncus, & radices, vnde ipsa oritur, peccati originalis aquis fuerint submersi, illam velut adyanti ramum infectæ huiusmodi aquæ numquã tetigerunt; Quod, si ad rerum artificialium structuram mentis aciem conuertamus, reperiemus, quod licet aurifices, puluere, fumo, imo, & carbonis nigredine scædati sint, ex deturpatis tamen eorum manibus, ac turpidus, & impolitus instrumentis vas aureum, aut argenteum miro artificio elaboratum, ac purissimum prodit, vt D. Ambrosius notauit: Non fecit, licet B. Virginis progenitores, qui fuerunt velut aurifices, qui aureum hoc vas B. Virginis elaborauerunt, peccati originalis nigredine deformati fuissent, ipsa tamen è manibus eorum prodians, nec minimam illius nigredinis labem secum tulit: cum enim esset vas, in quo cæleste manna diuini verbi incarnati collocandum erat, oportebat certè nullo antea turpi, ac mortifero liquore fuisse coinquinatum, ac tandem eidem difficultati aptè responderi potest per verba illa Dauidica: *Vox Domini intercedentis Psalm. 28.*

Matth. 1.

Aristot. 2. Meteor.

Luc. 1.

D. Ambrosius
super 1. Mat.

Das. 3.

flammam ignis: sicut enim Deus nouit, & potuit flammam ab igne diuidere, & calorem à luce, & è contra lucem à calore separare: in camino nam que illo babilonico ignis illuminabat pueros, sed non calefaciebat; ecce diuisionem lucis, à calore: in Inferno autem diuidit calorem ignis à luce, cum ignis ibi comburat, sed non luceat; sic sanè omnipotentia sua nouit Deus diuidere naturam humanam Virginis per naturalem propagationem ab Adam traductam ab infectione, & macula peccati originalis, diuina spiritus sancti gratia illam præueniens. Cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

HOMILIA XI.

Cant. 6.

In honorem immaculate Conceptionis Deiparæ Mariæ eruditè explicantur uerba illa Canticorum: Quæ est ista qua progreditur quasi aurora confurgens; pulchra, ut luna, electa, ut sol, terribilis, ut castrorum acies ordinata.

Suet. in uita Cæsaris.

strorum uenari, unde Suetonius in uita Cæsaris scribit illum in stemmata, & insignia sua accepisse figuram, quam magnus Astrologus Diogenes in natiuitate eius ediderat, in qua animal quoddam descripsit semicapram, & semipiscem, significans in hoc duo hæc altra capricorneum, & piscem, in eam natiuitatem concurrisse. Depinxit etiam inter pedes huius animæ globum, & gubernaculum nauis, necnon & cornucopiam, globo mundum, gubernaculo sceptrum regiū,

cornucopia diuitiarū abundantiam significaret, quibus foeliciter Cæsari fruendum erat. Ut tamen hanc fatalem foelicitatem ostenderet Cæsar à principio sui natalis secum capisse, & inuitabile esse, ut falso ipse putabat, uoluit pro stemmatibus prædictam figurā accipere. Certè si nos tanquam Catholici astrologi explorare cupimus punctū Conceptionis Virginis, reperimus fauorabilem adeo ei fuisse, solis aspectum, ut nulla peccati nebula eam obscurari pareretur: Ingressus est enim tunc sol in signum Virginis, dicente Ioan. *Signum magnum apparuit in celo; mulier amicta sole, & luna sub pedibus eius, & in capite eius corona stellarū duodecim.* Ecce describit Virginem à capite usque ad pedes undique perlucidam, ac fulgentem, ut significet, à principio usque ad finem gratiæ splendore semper coruscasse; Cuius eam singularis excellentiæ admiratione rapti Angeli dixerunt: *Quæ est ista, que progreditur, quasi aurora confurgens, pulchra, ut luna, electa, ut sol, terribilis, ut castrorum acies ordinata?* In primis comparant illam auroræ, quia sicut hæc lucens incipit esse, & in luce crescit, quo dulq; fulgenti soli coniungitur, sic immaculata Virgo in puncto, ut concepta fuit, cepit diuinæ gratiæ luce clarere, & in hac claritate indies succrescens, tandem cum sole iustitiæ Christo Domino in cælesti beatitudine miris gloriæ decorata fulgoribus fuit coniuncta. Atque huc faciunt uerba illa Dauidica: *Adiuuabit eam Deus mane diluculo.*

Apoc. 12.

Cant. 6.

Psalms. 45.

Sanè quosdam sanctos adiuuit Deus ad occasum solis, ut bonum latronem; alios tardius, ut Magdalenam, & alios in meridie, ut martyres, in qui feruore persecutionum fideles inuenti sunt: alios adiuuit hora tertia, ut Apostolos, qui primitias spiritus habuerunt: aliis opitulatus est mane, ut Ieremiæ, & Baptistæ ab utero materno eos sanctificans; hucusque progressa fuerat diuina gratia in subleuanda hominum miseria; tamen, ut adiuuaret Virginem, non solum mane